

VYSOKÁ PŘEDSTAVITELKA
UNIE PRO ZAHRANIČNÍ
VĚCI A BEZPEČNOSTNÍ
POLITIKU

Ve Štrasburku dne 12.3.2019
JOIN(2019) 5 final

**SPOLEČNÉ SDĚLENÍ EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ
A RADĚ**

EU-Čína – Strategický výhled

I. Úvod

Evropskou unii (EU) a Čínu spojuje trvalý vztah. Jsou to dvě ze tří největších hospodářských a obchodních mocností světa. Čína je po Spojených státech v současnosti druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem EU a naopak EU je nejvýznamnějším obchodním partnerem Číny¹. Obě strany jsou odhodlány prosazovat komplexní strategické partnerství, které je formulováno v **strategické agendě pro spolupráci mezi EU a Čínou do roku 2020**².

Navzdory tomu **v Evropě sílí chápání toho, že se jazýček vah, pokud jde o problémy a příležitosti představované Čínou, posunul**. V posledním desetiletí čínská hospodářská moc a politický vliv rostly v nebyvalém rozsahu a s nevídanou rychlostí, což bylo odrazem jejich ambicí stát se vůdčí globální mocností.

Čína již nemůže být považována za rozvojovou zemi. Je to klíčový globální aktér a vůdčí technologická mocnost. Její rostoucí přítomnost ve světě, a to i v Evropě, by měla jít ruku v ruce s větší odpovědností za zachování mezinárodního řádu založeného na pravidlech, jakož i větší reciprocitou, větším prosazováním zásady diskriminace a větší otevřeností jejího systému. Reformní ambice, které Čína veřejně oznámila, by se měly promítnout do politik nebo opatření, které budou úměrné její úloze a odpovědnosti.

Strategie vůči Číně³ z roku 2016 zůstává úhelným kamenem angažovanosti EU a představuje základ pro dosažení dalšího posunu politiky EU k realističtějšímu, asertivnějšímu a mnohotvárnějšímu přístupu⁴. To zajistí, že se vztahy s tímto strategickým partnerem budou vyvíjet na spravedlivém, vyváženém a vzájemně prospěšném základě.

Čína je současně v různých oblastech politiky spolupracujícím partnerem, s nímž má EU úzce sladěny cíle, vyjednávacím partnerem, s nímž EU musí najít rovnováhu zájmů, ekonomickým konkurentem usilujícím o vedoucí technologické postavení a systémovým soupeřem podporujícím alternativní modely správy věcí veřejných. To vyžaduje pružný a pragmatický celounijní přístup umožňující zásadovou obranu zájmů a hodnot. Nástroje a způsoby spolupráce EU s Čínou by měly být rozlišovány v závislosti na daných otázkách a politikách. Aby EU mohla mít při dosahování svých cílů větší vliv, měla by využít vazby mezi různými oblastmi politiky a odvětvími.

Reakce EU by měla vycházet ze tří cílů:

- Na základě jasně vymezených zájmů a zásad by EU měla prohloubit svou spolupráci s Čínou, aby byly na celosvětové úrovni prosazovány společné zájmy.
- EU by měla důrazně usilovat o vyváženější a recipročnější podmínky pro hospodářské vztahy.
- A konečně, existují oblasti, v nichž se EU sama musí – v zájmu zachování své prosperity, hodnot a sociálního modelu v dlouhodobém horizontu – přizpůsobit

---

¹ V roce 2017 byla EU nejvýznamnějším obchodním partnerem Číny s podílem 13 % na dovozu zboží do Číny (217 miliard EUR) a s podílem 16 % na vývozu zboží z Číny (332 miliard EUR). V témže roce měla Čína podíl 11 % na vývozu zboží mimo EU (198 miliard EUR) a u dovozu zboží z trhů mimo EU byla Čína nejvýznamnějším partnerem s podílem 20 % (375 miliard EUR).

² [EU-China 2020 Strategic Agenda for Cooperation](#), 2013.

³ Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě – Prvky nové strategie EU vůči Číně, JOIN (2016) 30, 22.6.2016 a závěry Rady o strategii EU týkající se Číny ze dne 18. července 2016.

⁴ EU se i nadále řídí svou „politikou jedné Číny“. EU potvrzuje, že je odhodlána i nadále rozvíjet své vztahy s Tchaj-wanem a podporovat společné hodnoty, o něž se opírá tchajwanský systém správy věcí veřejných, jak je uvedeno ve strategii vůči Číně z roku 2016.

měníím se hospodářským skutečností a posílit své vlastní domácí politiky a průmyslovou základnu.

Nalezení správné rovnováhy přístupů politik je politickým závěrem, který vyžaduje pozornost Evropské rady.

Ani Evropská unie, ani žádný z jejích členských států nemůže účinně dosáhnout svých cílů s Čínou bez **úplné jednoty**. Při spolupráci s Čínou jsou **všechny členské státy, jednotlivě i v subregionálních rámcích spolupráce**, jako je formát 16+1⁵, odpovědny za zajištění souladu s právem, pravidly a politikami EU.

Toto společné sdělení posuzuje různé rozměry našich vztahů, jejich příležitosti a jejich problémy a **vymezuje 10 konkrétních opatření** pro diskusi a schválení v Evropské radě.

II. Spolupráce s Čínou s cílem podpořit účinný multilateralismus a boj proti změně klimatu

EU je odhodlána spolupracovat s Čínou **s cílem podporovat mezinárodní řád založený na pravidlech**. Čína vyjádřila své odhodlání prosazovat spravedlivý model globální správy založený na rovnosti. Zároveň je čínská angažovanost ve prospěch multilateralismu někdy selektivní a vychází z odlišného chápání mezinárodního řádu založeného na pravidlech. Třebaže Čína často opakuje svůj legitimní požadavek reformovat globální správu tak, aby rozvíjející se ekonomiky byly více zastoupeny a měly větší vliv na rozhodování, ne vždy je ochotna přijmout nová pravidla odrážející odpovědnost a vyvozování odpovědnosti, které jsou spojeny s její významnější rolí. Selektivní dodržování některých norem na úkor ostatních oslabuje udržitelnost mezinárodního řádu založeného na pravidlech.

EU je odhodlána podporovat **účinný multilateralismus**, v němž ústřední roli hraje Organizace spojených národů. Čína jako stálý člen Rady bezpečnosti Organizace spojených národů a země, která využívá multilaterální systém, má povinnost podporovat všechny tři pilíře Organizace spojených národů, tedy lidská práva, mír a bezpečnost a rozvoj.

Schopnost EU a Číny **účinně spolupracovat, pokud jde o lidská práva**, bude důležitým měřítkem kvality dvoustranných vztahů. EU uznává pokrok Číny v hospodářských a sociálních právech. Nicméně v jiných ohledech se situace na poli lidských práv v Číně, zejména v oblasti Sin-t'iang a v souvislosti s občanskými a politickými právy, zhoršuje, o čemž svědčí pokračující zásahy proti právníkům zabývajících se lidskými právy a obráncům lidských práv. Lidská práva občanů EU a dalších cizích státních příslušníků v Číně musí být chráněna. Vysoký stupeň autonomie zakotvený v základním zákoně Hongkongu musí být respektován.

Společné závazky a zájem EU a Číny, pokud jde o celosvětový udržitelný rozvoj a Agendu 2030, skýtají příležitosti pro užší spolupráci, a to i ve třetích zemích. Je skutečně zapotřebí vytvořit partnerství a zajistit významné zdroje potřebné k dosažení cílů udržitelného rozvoje. Čína by vzhledem ke svým významným investicím v partnerských zemích měla zvýšit svou angažovanost jako dárcce oficiální rozvojové pomoci a partner na mnohostranných fórech. V této souvislosti bychom měli navázat dialog, usilovat o společné působení a dále spolupracovat, abychom zachovali dynamiku při plnění cílů udržitelného rozvoje ve třetích zemích.

---

⁵ Rovněž nazývaný „spolupráce mezi Čínou a zeměmi střední a východní Evropy“.

Jelikož členské státy EU jsou společně nejvýznamnějším přispěvatelem do rozpočtu OSN na udržování míru⁶ a Čína je po USA další v pořadí, měly by být určeny příležitosti ke sdílení operačních zkušeností v této oblasti.

Opatření 1: EU posílí spolupráci s Čínou tak, aby společně dostály povinnostem ve všech třech pilířích Organizace spojených národů, jimiž jsou lidská práva, mír a bezpečnost a rozvoj.

Pokud jde o změnu klimatu, Čína produkuje nejvíce emisí uhlíku na světě a současně investuje nejvíce do energie z obnovitelných zdrojů. EU vítá úlohu Číny jako jednoho z hlavních zprostředkovatelů Pařížské dohody. Čína zároveň v mnoha zemích buduje uhelné elektrárny, což maří globální cíle Pařížské dohody. Čína je strategickým partnerem v oblasti změny klimatu a přechodu na čistou energii, s nímž musíme i nadále rozvíjet pevný vztah, a to už jen vzhledem k objemu jejích emisí (zhruba 27 % celosvětového množství), který nadále roste. Naše partnerství má zásadní význam pro úspěch celosvětových opatření v oblasti klimatu, snah o přechod na čistou energii a správy oceánů. Závazek Číny, že do roku 2030 dosáhne vrcholu svých emisí, by dal nový impuls boji proti změně klimatu v souladu s Pařížskou dohodou a podnítil opatření v celosvětovém měřítku. Kromě toho by EU a Čína měly posílit svou spolupráci ohledně udržitelných financí s cílem nasměrovat soukromé kapitálové toky k udržitelnější a klimaticky neutrální ekonomice.

Opatření 2: V zájmu účinnějšího boje proti změně klimatu EU vyzývá Čínu, aby v souladu s cíli Pařížské dohody dosáhla vrcholu svých emisí do roku 2030.

III. Odhodlání prosazovat mezinárodní mír, bezpečnost a udržitelný hospodářský rozvoj

Čína je strategickým partnerem EU při řešení celosvětových a mezinárodních problémů. Zároveň existují obavy o bezpečnost a rozdíly, pokud jde o uplatňování mezinárodního práva, dodržování zásad řádné správy věcí veřejných a udržitelný hospodářský rozvoj.

Čína je schopna a povinna hrát důležitou roli při **řešení regionálních bezpečnostních problémů**. Například zapojení Číny do společného komplexního akčního plánu pro Írán a její podpora pro tento plán byly hlavním faktorem nejprve při dosažení dohody a nyní při zajišťování jejího úplného a účinného provádění⁷. Koordinované přístupy EU a Číny k operacím proti pirátství v Adenském zálivu a ve vodách u Afrického rohu zvýšily bezpečnost lodní dopravy v těchto oblastech.

Další spolupráce je i nadále důležitá pro posilování politické důvěry. Čína bude hrát důležitou roli při zajišťování denuklearizace Korejské lidově demokratické republiky. EU si rovněž přeje spolupracovat s Čínou při podpoře budoucího mírového procesu v Afghánistánu a při řešení rohingyjské krize v Myanmaru.

Čínské **námořní nároky** v Jihočínském moři a odmítnutí přijmout závazná arbitrážní rozhodnutí vydaná podle Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu mají dopad na mezinárodní právní řád a ztěžují řešení napětí ovlivňujícího námořní dopravní

⁶ V období 2016–2018 společný podíl 28 členských států EU na rozpočtu na udržení míru činil 31,96 %. Čína se na něm podílela 10,24 %.

⁷ To zahrnuje spolupředsednictví pracovní skupiny pro projekt modernizace Araku a úsilí o zachování přínosů ze zrušení sankcí.

trasy, jež jsou životně důležité pro hospodářské zájmy EU⁸. Jsou také v rozporu s požadavky Číny na zastoupení v otázkách Arktidy.

Rostoucí vojenské schopnosti Číny spolu s její komplexní vizí a ambicí mít do roku 2050 technologicky nejvyspělejší ozbrojené síly představují pro EU bezpečnostní problémy, a to již v krátkodobém až střednědobém horizontu. Vícesektorové hybridní hrozby, včetně informačních operací a velkých vojenských cvičení, nejenže podkopávají důvěru, ale také zpochybňují bezpečnost EU a je třeba je řešit v kontextu našich vzájemných vztahů.

Opatření 3: EU prohloubí kontakty s Čínou, pokud jde o mír a bezpečnost, a naváže při tom na pozitivní spolupráci na společném komplexním akčním plánu pro Írán.

Čínská obchodní a investiční činnost ve třetích zemích, včetně zemí západního Balkánu, sousedství EU a Afriky, se rozšířila. **Čínské investice přispěly k růstu mnoha ekonomik, do nichž směřovaly.** Tyto investice zároveň často **zanedbávají socioekonomickou a finanční udržitelnost** a mohou vést k velkému zadlužení a k přenosu kontroly nad strategickými aktivy a zdroji. To ohrožuje úsilí o prosazování řádné sociální a ekonomické správy, a co je velmi důležité, právního státu a lidských práv.

Evropské společnosti se navíc potýkají s nedostatečně rovnými podmínkami, když konkurují na trzích třetích zemí čínským společnostem, které mají přístup ke státům podporovaným úvěrům a vývozním úvěrům za zvýhodněných podmínek a uplatňují odlišné podnikové a pracovní normy.

Vzhledem k tomu by EU měla i nadále podporovat **stabilitu, udržitelný hospodářský rozvoj a dodržování řádné správy**, a to v partnerství se třetími zeměmi a ještě důrazněji. Větší mezinárodní přítomnost Číny může nabídnout významné příležitosti pro třístrannou spolupráci a pozitivní kontakty, bude-li založena na poptávce a na vzájemných zájmech a porozumění, v regionech, které mají pro EU prioritní význam, jako je Afrika. EU bude vybízet Čínu, aby zlepšila transparentnost a udržitelnost dluhu tím, že uplatní operační pokyny skupiny G20 k udržitelnému financování a podpoří pokračující úsilí Pařížského klubu o začlenění věřitelů z rozvíjejících se trhů.

Na **západním Balkáně a v sousedství EU** je klíčovým zájmem EU účinněji uplatňovat svou politiku rozšíření a sousedství právě proto, aby posílila odolnost svých partnerů a zajistila plné dodržování hodnot, norem a standardů EU, zejména v klíčových oblastech, jako jsou právní stát, veřejné zakázky, životní prostředí, energetika, infrastruktura a hospodářská soutěž. K tomu patří úplné provedení právně závazných mezinárodních dohod⁹ a upřednostnění příslušných kapitol jednání v procesu rozšiřování s cílem rozhodněji vést reformy.

Aby bylo možné finančně podporovat cíle EU a podporovat investice soukromého sektoru, **je třeba rychle dosáhnout dohody o nástrojích vnější činnosti příštího víceletého finančního rámce.** To zahrnuje nástroj předvstupní pomoci¹⁰ a nástroj pro

⁸ Viz Prohlášení vysoké představitelky jménem EU k rozhodnutí vynesenému v rozhodčím řízení mezi Filipínskou republikou a Čínskou lidovou republikou ze dne 15. července 2016.

⁹ Jako jsou dohody o stabilizaci a dohody o přidružení / prohloubené a komplexní zóny volného obchodu.

¹⁰ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje nástroj předvstupní pomoci (NPP III), COM(2018) 465 final, 14.6.2018.

sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci s jeho Evropským fondem pro udržitelný rozvoj+, a zejména s předpokládanou investiční zárukou (60 miliard EUR)¹¹.

Strategie EU pro propojení Evropy a Asie¹² poskytuje jasný rámec pro sebevědomou spolupráci s našimi partnery a umožňuje Unii hledat synergie mezi EU a třetími zeměmi, včetně Číny, v dopravě, energetice a digitální konektivitě na základě mezinárodních norem a standardů. Hlavními zásadami spolupráce EU v konektivitě jsou finanční, environmentální a sociální udržitelnost, transparentnost, otevřené zadávání veřejných zakázek a rovné podmínky.

Platforma pro propojení EU a Číny představuje první příležitost posílit spolupráci a pracovat recipročně a transparentně a měla by být rozšířena. Jejím cílem je podpora udržitelných dopravních koridorů založených na zásadách politiky transevropských dopravních sítí. Brzké zahájení studie o železničních koridorech mezi EU a Čínou ilustruje možnost vytváření synergií s politikou transevropské dopravní sítě¹³.

Opatření 4: Ve svém vlastním zájmu na stabilitě, udržitelném hospodářském rozvoji a řádné správě věcí veřejných v partnerských zemích bude EU rozhodněji uplatňovat stávající dvoustranné dohody a finanční nástroje a pomáhat Číně dodržovat stejné zásady tím, že bude uplatňovat strategii EU pro propojení Evropy a Asie.

IV. Dosažení vyváženějších a recipročnějších obchodních a investičních vztahů

EU a Čína jsou pro sebe navzájem strategickými trhy, přičemž objem obchodování dosahuje v průměru více než 1 miliardy EUR denně. Rostoucí domácí trh a hospodářská váha Číny vytvářejí významné příležitosti. Čína se také ve stále větší míře stává strategickým konkurentem EU, aniž recipročně umožňuje přístup na trh a zachovává rovné podmínky. Rostoucí ekonomická váha Číny zvyšuje pro světové hospodářství riziko negativních dopadů deformací v čínském hospodářském systému a možného náhlého hospodářského poklesu. Přístup EU k Číně by proto měl zohledňovat vyvíjející se povahu čínského hospodářství.

Čínské aktivní a státem řízené průmyslové a hospodářské politiky, jako je strategie „Made in China 2025“¹⁴, mají za cíl rozvíjet domácí špičky v oboru a pomáhat jim stát se světovými lídry ve strategických odvětvích vyspělých technologií. **Čína chrání své domácí trhy** pro své špičky v oboru a zaštiťuje je před konkurencí selektivním otevíráním trhu, udělováním licencí a dalšími investičními omezeními; vysokými subwencemi pro státní i soukromé společnosti; uzavřením trhu s veřejnými zakázkami; požadavky na lokalizaci, včetně požadavků na údaje; upřednostňováním domácích provozovatelů při

¹¹ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci, COM(2018) 460 final, 14.6.2018.

¹² Společné sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance – Propojení Evropy a Asie – základní prvky strategie EU, JOIN (2018) 31, 19.9.2018.

¹³ Nařízení (EU) č. 1315/2013 o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě, Úř. věst. L 348, 20.12.2013, s. 1.

¹⁴ Podporuje odvětví, jako jsou pokročilé informační technologie, strojírenství a robotika, zařízení pro kosmonautiku a letectví, zařízení pro námořní inženýrství a stavba lodí využívajících pokročilé technologie, pokročilá zařízení pro železnici, energeticky úsporná vozidla a obnovitelná energie, stroje a zařízení pro zemědělství, nové materiály, biofarmaceutika a vysoce účinné léčivé přípravky. Viz: 中国制造2025 (Made in China 2025), Státní rada, 8. května 2015.

ochraně a prosazování práv duševního vlastnictví a jiných vnitrostátních právních předpisů a omezením přístupu zahraničních společností ke státem financovaným programům. Subjekty z EU se musí podrobit zatěžujícím požadavkům, které jsou podmínkou přístupu na čínský trh, jako je vytváření společných podniků s místními společnostmi nebo transfer klíčových technologií na čínské protějšky. Jedním z odvětví, v nichž je **nedostatečně reciproční přístup na trh** obzvláště výrazný, jsou finanční služby. Zatímco čínské *finančně technologické* společnosti a společnosti pro platby online, poskytovatelé kreditních karet, banky a pojistitelé rozšiřují svou přítomnost v EU, je evropským subjektům odepírán přístup na čínský trh.

Vzhledem k rozsahu našich obchodních a investičních vazeb je důležité **vytvořit vyváženější a recipročnější hospodářské vztahy**.

Toho lze dosáhnout různými prostředky: spoluprací s Čínou na mezinárodních fórech s cílem zlepšit pravidla a rozhodným pokrokem v dvoustranných jednáních, ale také využíváním nástrojů, jako jsou nedávno modernizované a posílené nástroje na ochranu obchodu.

Světová obchodní organizace je základním kamenem mnohostranného obchodního systému, ale její pravidla je třeba modernizovat a některé nedostatky musí být odstraněny, aby se zajistily rovné podmínky a odstranily nekalé praktiky uplatňované Čínou. Čína by se měla do tohoto úsilí konstruktivně zapojit, a to i prostřednictvím společné pracovní skupiny pro reformu Světové obchodní organizace, která byla zřízena u příležitosti summitu EU-Čína v roce 2018. Hlavní prioritou v tomto ohledu – a ukazatelem odhodlání Číny – je zahájit jednání o přísnějších pravidlech pro průmyslové subvence. Zásadní význam bude mít rovněž pokrok při odstraňování nucených transferů technologií.

Jednání o **komplexní dohodě o investicích** probíhají již od roku 2013. Ta by byla klíčovým nástrojem pro obnovení rovnováhy v investičních vztazích a pro zajištění spravedlivého a rovného zacházení se společnostmi EU působícími v Číně, jakož i pro zajištění právní jistoty pro čínské společnosti na celém jednotném trhu. Obě strany by měly dosáhnout podstatného pokroku v jednáních v průběhu roku 2019 s cílem uzavřít ambiciózní dohodu v roce 2020.

Podpis **dvoustranné dohody o bezpečnosti letectví mezi EU a Čínou v nadcházejících týdnech** posílí obchod s letadly a souvisejícími výrobky a zajistí nejvyšší úroveň letecké bezpečnosti.

Rychlé ukončení jednání o **dohodě o zeměpisných označeních** bude mít zásadní význam pro zajištění vzájemného uznávání zeměpisných označení na trzích obou stran.

Vývoz zemědělských a potravinářských produktů z EU do Číny podléhá diskriminačním, nepředvídatelným a zatěžujícím postupům, nadměrným zpožděním a rozhodnutím, která nejsou založena na vědeckých poznatcích. Vedle probíhajících rozhovorů bude Komise jednat s členskými státy o stávajících postupech s cílem vystupovat při jednáních jednotně. Čína by s EU měla zacházet jako s jedním subjektem v případě zemědělství a vývozu potravin a zároveň uplatňovat zásadu regionalizace.

Všechny výše uvedené prvky prokáží odhodlání Číny prosazovat vzájemně prospěšné hospodářské vztahy.

Opatření 5: V zájmu dosažení vyváženějších a recipročnějších hospodářských vztahů vyzývá EU Čínu, aby splnila stávající závazky, jež si společně s EU stanovila. Patří sem reforma Světové obchodní organizace, zejména pokud jde o subvence a nucené transfery technologií, a uzavření dvoustranné dohody o investicích do roku 2020, dohody o zeměpisných označeních, jak nejrychleji to bude možné, a dohody o bezpečnosti letectví v nadcházejících týdnech.

EU má otevřený trh s veřejnými zakázkami, který je největší na světě. Společnosti z EU se zároveň často potýkají s obtížemi v přístupu k příležitostem získat veřejné zakázky na čínských i jiných zahraničních trzích, zejména v odvětvích, v nichž jsou společnosti z EU vysoce konkurenceschopné (např. dopravní zařízení, telekomunikace, výroba elektrické energie, zdravotnické vybavení a stavební služby). Tento **protekcionistický trend roste.**

Revidovaný návrh Komise týkající se nástroje pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek¹⁵ byl předložen Evropskému parlamentu a Radě v lednu 2016. Toto nařízení by zvýšilo vliv EU při vyjednávání o reciprocitě a otevření trhu a vytvořilo by nové příležitosti pro podniky z EU.

Opatření 6: V zájmu podpoření reciprocity a otevření příležitostí k získání veřejných zakázek v Číně by Evropský parlament a Rada měly do konce roku 2019 přijmout nástroj pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek.

V. Posílení konkurenceschopnosti Unie a zajištění rovných podmínek

EU potřebuje aktivní přístup k posílení své hospodářské konkurenceschopnosti a zajištění rovných podmínek. Bude i nadále přijímat konkrétní opatření k posílení jednotného trhu, včetně jeho schopnosti směřovat investice tam, kde jsou v sázce strategické zájmy EU.

Vytvoření **jednotného trhu pro zadávání veřejných zakázek** je jedním z klíčových výdobytků vnitřního trhu. Zveřejňování výzev na podávání nabídek v celé EU zajišťuje transparentnost a vytváří příležitosti pro podniky v celé EU. Lepší uplatňování pravidel zajistí kvalitu a bezpečnost ve všech fázích tohoto procesu, efektivnost vynaložených prostředků a udržitelnost projektů. Vzhledem k tomu, že podstatná část veřejných investic do hospodářství EU je vynakládána prostřednictvím zadávání veřejných zakázek (2 biliony EUR ročně představující 14 % HDP EU), strategičtější přístup může mít významný dopad.

Proto, a také **vzhledem ke stále globálnější povaze trhů s veřejnými zakázkami**, by strategičtější přístup k rámci EU pro zadávání veřejných zakázek mohl pomoci určit a odstranit překážky a mezery, které v praxi brání dosažení rovných podmínek. Mohla by být například revidována pravidla nebo posíleno jejich uplatňování, aby bylo zajištěno, že postupy zadávání veřejných zakázek prováděné v EU na základě mezinárodních dohod¹⁶ jsou v souladu se zásadami transparentnosti a rovného zacházení zakotvenými

¹⁵ Pozměněný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o přístupu zboží a služeb třetích zemí na vnitřní trh Unie s veřejnými zakázkami a o postupech na podporu jednání o přístupu zboží a služeb Unie na trhy třetích zemí s veřejnými zakázkami, COM (2016) 34 final, 29.1.2019.

¹⁶ Podle stávajících pravidel se projekty s třetími zeměmi provádějí prostřednictvím mezinárodních dohod. Na základě těchto dohod se strany mohou dohodnout na zvláštních pravidlech pro zadávání veřejných zakázek. V tomto případě nejsou nástroje EU pro zadávání veřejných zakázek použitelné, ale taková zvláštní pravidla pro zadávání veřejných zakázek musí být v souladu se základními zásadami transparentnosti a rovného zacházení zakotvenými ve Smlouvě.

ve Smlouvě. Dále by zadávání veřejných zakázek na projekty, které využívají finanční prostředky EU, mělo zaručit vysokou úroveň kvality, bezpečnosti, udržitelnosti a sociální odpovědnosti.

Kromě toho Komise **zveřejní pokyny týkající se právního rámce pro účast zahraničních uchazečů a zboží na trhu EU**, přičemž přihledne k pravidlům EU a mezinárodním pravidlům pro zadávání veřejných zakázek, včetně pravidel týkajících se mimořádně nízkých nabídek, jakož i k dodržování norem v oblasti bezpečnosti, práce a životního prostředí a k pravidlům pro státní podporu.

Opatření 7: Aby Komise zajistila, že budou zohledňovány nejen ceny, ale i vysoká úroveň pracovních a environmentálních norem, zveřejní do poloviny roku 2019 pokyny týkající se účasti zahraničních uchazečů a zboží na trhu EU s veřejnými zakázkami. Komise spolu s členskými státy vypracuje přehled o provádění stávajícího rámce, aby do konce roku 2019 zjistila jeho nedostatky.

Nástroje politik EU plně neřeší účinky, které mají na vnitřním trhu EU subvence poskytované zahraničními vládami. Nástroje politiky hospodářské soutěže EU se nediskriminačním způsobem vztahují na všechny hospodářské subjekty bez ohledu na jejich původ. Pravidla EU pro státní podporu se týkají pouze podpory poskytované členskými státy. Kontrola fúzí v EU navíc Komisi neumožňuje zasáhnout proti akvizici evropské společnosti pouze na základě toho, že kupující těžil ze zahraničních subvencí. Nástroje na ochranu obchodu se zabývají dotacemi, které ovlivňují cenu výrobků dovážených do EU. Tyto nástroje však nepokrývají veškeré možné účinky nekalých subvencí nebo podpory třetích zemí.

K odstranění tohoto nedostatku je třeba **určit, jak by se EU mohla náležitě vypořádat s deformačními účinky zahraničního státního vlastnictví a státního financování zahraničních společností na vnitřním trhu EU.**

Opatření 8: Aby Komise plně odstranila deformační účinky zahraničního státního vlastnictví a státního financování na vnitřním trhu, určí do konce roku 2019, jak vyřešit současné nedostatky v právních předpisech EU.

V souvislosti s obnovenou strategií průmyslové politiky¹⁷ by EU měla **podporovat průmyslovou přeshraniční spolupráci za účasti silných evropských aktérů a kolem strategických hodnotových řetězců**, které jsou klíčové pro konkurenceschopnost průmyslu EU a strategickou autonomii. Důležitou úlohu má činnost Strategického fóra pro významné projekty společného evropského zájmu, stejně jako společná realizace iniciativ, jako je nedávno dohodnutý akční plán pro umělou inteligenci¹⁸, koordinovaný EU, a projekt Evropské bateriové aliance¹⁹.

¹⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance – Investice do inteligentního, inovativního a udržitelného průmyslu – Obnovená strategie průmyslové politiky EU, COM(2017) 479 final, 13.9.2017.

¹⁸ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Koordinovaný plán v oblasti umělé inteligence, COM(2018) 795 final, 7.12.2018.

¹⁹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Evropa v pohybu Udržitelná mobilita pro Evropu: bezpečná, propojená a čistá, příloha 2 – Strategický akční plán pro baterie, COM(2018) 293 final, 17.5.2018.

Koordinovaný plán, který vychází z **evropské strategie v oblasti umělé inteligence**²⁰, stanoví řadu operativních opatření, jejichž cílem je maximalizovat dopad investic a pomoci Evropě stát se předním světovým regionem pro rozvoj a zavádění špičkové, etické a bezpečné umělé inteligence. Tato společná opatření se zaměřují zejména na zvýšení investic, zpřístupnění více údajů, podporu talentů a zajištění důvěry. Tato užší a účinnější spolupráce je zásadní pro uplatňování přístupu EU založeného na hodnotách, v němž jde o důvěryhodnou umělou inteligenci zaměřenou na člověka, klíčovou podmínku pro široké přijetí.

Cílem **strategického akčního plánu pro baterie** přijatého v květnu 2018 je vytvořit v Evropě konkurenceschopný, udržitelný a inovativní bateriový „ekosystém“, který bude pokrývat celý hodnotový řetězec. Baterie jsou klíčové pro skladování energie a čistou mobilitu a budou mít strategický význam pro modernizaci průmyslu EU. Zvláštní pozornost je věnována zajištění spolehlivých dodávek surovin a přístupu k vzácným zeminám.

K zajištění dlouhodobé konkurenceschopnosti subjektů z EU, a to i v oblastech, v nichž podniky EU nemají reciproční přístup na trh, potřebuje EU **ambiciózní program Horizont Evropa**²¹ **otevřený třetím zemím a mezinárodním organizacím, aby zůstala v čele celosvětového výzkumu a inovací**. Program by měl také obsahovat jasná pravidla pro využívání výsledků a umožnit účinný reciproční přístup k financování výzkumu a vývoje.

Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby se urychleně dohodly na programu Horizont Evropa.

VI. Posílení bezpečnosti kritické infrastruktury a technologické základny

Zahraniční investice do strategických odvětví, akvizice kritických aktiv, technologií a infrastruktury v EU a zapojení do tvorby norem a do dodávek kritického vybavení v EU mohou představovat riziko pro bezpečnost EU. To je obzvláště důležité u kritické infrastruktury, jako jsou sítě 5G, které budou mít zásadní význam pro naši budoucnost a musí být plně bezpečné.

Sítě 5G poskytnou budoucí páteř našich společností a ekonomik, propojí miliardy předmětů a systémů, včetně citlivých systémů informačních a komunikačních technologií v kritických odvětvích. Jakákoli zranitelnost v sítích 5G by mohla být využita k ohrožení takových systémů a digitální infrastruktury, což by mohlo způsobit velmi závažnou škodu. Řada nástrojů EU, včetně směrnice o bezpečnosti sítí a informací²², nedávno schváleného aktu o kybernetické bezpečnosti²³ a evropského kodexu pro elektronické komunikace²⁴,

---

²⁰ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Umělá inteligence pro Evropu, COM(2018) 237 final, 25.4.2018.

²¹ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků, COM(2018) 435 final, 7.6.2018.

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1148 ze dne 6. července 2016 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informačních systémů v Unii, Úř. věst. L 194, 19.7.2016, s. 1.

²³ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o agentuře ENISA, Agentuře EU pro kybernetickou bezpečnost, a zrušení nařízení (EU) č. 526/2013 a o certifikaci kybernetické bezpečnosti informačních a komunikačních technologií („akt o kybernetické bezpečnosti“, COM(2017) 477 final, 13.9.2017.

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace, Úř. věst. L 321, 17.12.2018, s 36.

umožní posílit spolupráci při řešení kybernetických útoků a umožní EU jednat společně při ochraně svého hospodářství a společnosti.

Komise v návaznosti na zasedání Evropské rady přijme doporučení ohledně společného přístupu EU k bezpečnostním rizikům pro síť 5G, a to na základě koordinovaného posouzení rizik a opatření k řízení rizik EU, účinné spolupráce a výměny informací a společné informovanosti EU o situaci týkající se kritických komunikačních sítí.

Dne 8. března 2019 navíc Komise a vysoká představitelka navrhly **zavést horizontální sankční režim pro boj proti kybernetickým útokům**. Navrhovaný režim má celosvětovou oblast působnosti a umožní pružnou reakci EU bez ohledu na místo, ze kterého jsou kybernetické útoky zahájeny, a bez ohledu na to, zda jsou prováděny státními či nestátními subjekty. Jakmile bude tento sankční režim přijat, umožní Unii reagovat na kybernetické útoky s „významným dopadem“, které ohrožují integritu a bezpečnost EU, jejích členských států a jejich občanů.

EU podpoří mnohostranné úsilí, zejména v kontextu G20, o podporu volných a bezpečných toků údajů založených na silné ochraně soukromí u osobních údajů.

Opatření 9: V zájmu ochrany před potenciálními vážnými bezpečnostními dopady na kritickou digitální infrastrukturu je třeba stanovit společný přístup EU k bezpečnosti sítí 5G. V prvním kroku vydá Evropská komise doporučení v návaznosti na zasedání Evropské rady.

Nové nařízení, kterým se **stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic**, vstoupí v platnost v dubnu 2019 a plně se použije od listopadu 2020²⁵. Poskytne mocný nástroj pro zjišťování zahraničních investic do kritických aktiv, technologií a infrastruktury a pro zvyšování informovanosti o těchto investicích. Dále umožní společně určovat a řešit hrozby pro bezpečnost a veřejný pořádek představované akvizicemi v citlivých odvětvích.

Členské státy by měly využít období mezi vstupem tohoto nařízení v platnost a začátkem jeho použitelnosti k uskutečnění nezbytných změn ve svých vnitrostátních postupech a právních předpisech a k zavedení správních struktur, které zajistí účinnou spolupráci na úrovni EU s Komisí v souladu se zavedenými mechanismy.

Opatření 10: Aby členské státy dokázaly odhalovat bezpečnostní rizika, která představují zahraniční investice do kritických aktiv, technologií a infrastruktury, a zvyšovat informovanost o nich, měly by zajistit rychlé, úplné a účinné provádění nařízení o prověřování přímých zahraničních investic.

Pravidla EU pro **kontrolu vývozu zboží dvojího užití** umožňují Unii sledovat vývoz v klíčových technologiích a kontrolovat jej z hlediska bezpečnosti. Návrh Komise na modernizaci nařízení o kontrole vývozu²⁶ zahrnuje kybernetickou bezpečnost a technologii dohledu. Nařízení by posílilo schopnost EU přizpůsobovat se rychlému technologickému vývoji a vyvíjejícím se bezpečnostním rizikům a zmírňovat je.

²⁵ [Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic směřujících do Unie](#) (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

²⁶ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí režim Unie pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování, technické pomoci a tranzitu u zboží dvojího užití (přepracované znění), COM(2016) 616 final, 28.9.2016.

Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby **co nejdříve přijaly modernizovaná pravidla EU pro kontrolu vývozu.**

VII. Závěr

Komise a vysoká představitelka **vyzývají Evropskou radu, aby schválila následující opatření.**

Opatření 1: EU posílí svou spolupráci s Čínou tak, aby společně dostály povinnostem ve všech třech pilířích Organizace spojených národů, jimiž jsou lidská práva, mír a bezpečnost a rozvoj.

Opatření 2: V zájmu účinnějšího boje proti změně klimatu EU vyzývá Čínu, aby v souladu s cíli Pařížské dohody dosáhla vrcholu svých emisí do roku 2030.

Opatření 3: EU prohloubí kontakty s Čínou, pokud jde o mír a bezpečnost, a naváže při tom na pozitivní spolupráci na společném komplexním akčním plánu pro Írán.

Opatření 4: Ve svém vlastním zájmu na stabilitě, udržitelném hospodářském rozvoji a řádné správě věcí veřejných v partnerských zemích bude EU rozhodněji uplatňovat stávající dvoustranné dohody a finanční nástroje a pomáhat Číně dodržovat stejné zásady tím, že bude uplatňovat strategii EU pro propojení Evropy a Asie.

Opatření 5: V zájmu dosažení vyváženějších a recipročnějších hospodářských vztahů vyzývá EU Čínu, aby splnila stávající závazky, jež si společně s EU stanovila. Patří sem reforma Světové obchodní organizace, zejména pokud jde o subvence a nucené transfery technologií, a uzavření dvoustranné dohody o investicích do roku 2020, dohody o zeměpisných označeních, jak nejrychleji to bude možné, a dohody o bezpečnosti letectví v nadcházejících týdnech.

Opatření 6: V zájmu podpoření reciprocity a otevření příležitostí k získání veřejných zakázek v Číně by Evropský parlament a Rada měly do konce roku 2019 přijmout nástroj pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek.

Opatření 7: Aby Komise zajistila, že budou zohledňovány nejen ceny, ale i vysoká úroveň pracovních a environmentálních norem, zveřejní do poloviny roku 2019 pokyny týkající se účasti zahraničních uchazečů a zboží na trhu EU s veřejnými zakázkami. Komise spolu s členskými státy vypracuje přehled o provádění stávajícího rámce, aby do konce roku 2019 zjistila jeho nedostatky.

Opatření 8: Aby Komise plně odstranila deformační účinky zahraničního státního vlastnictví a státního financování na vnitřním trhu, určí do konce roku 2019, jak vyřešit současné nedostatky v právních předpisech EU.

Opatření 9: V zájmu ochrany před potenciálními vážnými bezpečnostními dopady na kritickou digitální infrastrukturu je třeba stanovit společný přístup EU k bezpečnosti sítí 5G. V prvním kroku vydá Evropská komise doporučení v návaznosti na zasedání Evropské rady.

Opatření 10: Aby členské státy dokázaly odhalovat bezpečnostní rizika, která představují zahraniční investice do kritických aktiv, technologií a infrastruktury, a zvyšovat informovanost o nich, měly by zajistit rychlé, úplné a účinné provádění nařízení o prověřování přímých zahraničních investic.